

Raadsvraag (art. 39)		Gesteld door:	
		PvdA	
Datum		6 juli 2021	
Onderwerp		168-2021 Toezicht op milieuschade door omgevingsdienst ontoereikend	
Portefeuillehouder		College B&W	

De fractie heeft de volgende vragen:

Geachte voorzitter,

De PvdA-fractie wil aandacht vragen voor het **onderzoek van de Commissie van Aartsen: 'Om de leefomgeving'**, waarin zij concludeert dat het systeem voor milieuvergunningen, toezicht en handhaving (VTH) op milieuschade niet op orde is. Volgens de commissie is de onafhankelijkheid van de omgevingsdiensten bij het uitvoeren van hun taak ten onrechte ondergeschikt gemaakt aan nabijheid bij het bevoegd gezag. Daarnaast zijn de omgevingsdiensten 'onvoldoende robuust' om hun toezichtsrol goed op te pakken en kampen ze met een te divers takenpakket. Daardoor komt een regionale handhavingsstrategie volgens de commissie niet van de grond.

De PvdA-fractie wil daarnaast aandacht vragen voor het **onderzoeksrapport van de Algemene Rekenkamer: 'Een zichtbaar probleem'**. De Algemene Rekenkamer zet in dit onderzoek de schijnwerper op een belemmerende factor bij de handhaving van milieuvoorschriften voor bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. Deze belemmerende factor bestaat uit tikfouten en registratie onder verschillende namen en op uiteenlopende adressen. Twee systemen: 'Inspectieview' en 'het Justitieel Documentatiesysteem' zijn van groot belang voor de toezichthouders en handhavers en die kunnen hieruit nu moeilijk in beeld krijgen hoe een bedrijf door de jaren heen omgaat met milieuvoorschriften.

Daarbij vond de Algemene Rekenkamer een onduidelijkheid in de wet, waardoor niet alle toezichthouders zijn aangesloten bij Inspectieview. Het gaat om een aantal regionale omgevingsdiensten, waaronder 3 van de 6 die zijn belast met toezicht op bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen en daarom een risico voor mens en milieu vormen. Een van deze nog niet op Inspectieview aangesloten regionale omgevingsdiensten, die belast is met toezicht op deze zgn. BRZO-bedrijven betreft onze eigen Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.

De PvdA-fractie heeft hierover de volgende vragen:

Vraag 1

De commissie-Van Aartsen noemt een aantal maatregelen om het VTH-stelsel te verbeteren. Zo moet de ondergrens voor de omvang van alle omgevingsdiensten worden verhoogd en moet meer prioriteit, capaciteit en inzet komen voor strafrechtelijke handhaving en vervolging, waarbij het takenpakket en financiering van omgevingsdiensten landelijk moet worden afgestemd. Verder worden omgevingsdiensten verplicht tot informatie-uitwisseling en tot investeren in kennisontwikkeling. Ook moet er rijkstoezicht komen op het functioneren van de omgevingsdiensten.

o Wat is uw visie op de voorgestelde maatregelen?

- o Bent u in gesprek met de OMWB over de voorgestelde maatregelen?
- o Welke uitdagingen ziet u in de aanpak milieucriminaliteit, verwevenheid milieuschade, gezondheidsschade, etc. in relatie tot het functioneren van OMWB?
- o Hoe zit het met het takenpakket van de OMWB? Is er bij de OMWB sprake van zogenaamde plustaken en gaan deze extra taken wel/niet ten koste van de basistaken, die wettelijk verplicht zijn?
- o Is er voldoende deskundigheid bij de OMWB om alle taken naar behoren uit te kunnen voeren en wordt er volgens u voldoende geïnvesteerd in kennisontwikkeling?
- o Hoe verloopt de samenwerking tussen de OMWB en de GGD als het gaat om de aanpak van milieu-gerelateerde gezondheidsschade? Wie heeft de regie?

Vraag 2

Uit de **reactie van de staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat op het onderzoek van de Algemene Rekenkamer**, kan worden geconcludeerd dat de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) alsnog in 2021 wordt aangesloten op Inspectieview. Hierbij is ook aangegeven dat per 1 januari 2022 elke omgevingsdienst voor de eigen aansluiting betaalt.

- o Welke kosten brengt dit met zich mee?
- o Is hier wel/niet al rekening mee gehouden in de OMWB-begroting 2022?
- o In hoeverre speelt de in de inleiding geschetste belemmerende factor hier een rol? Is het beeld hoe de Roosendaalse BRZO-vestigingen door de jaren heen om zijn gegaan met milieuvoorschriften volgens u een valide beeld? Kunt u dit toelichten?

Alvast dank voor uw antwoorden.

Namens de fractie van PvdA,

Paul Klaver

Wij beantwoorden de vraag als volgt:

Vraag 1

De commissie-Van Aartsen noemt een aantal maatregelen om het VTH-stelsel te verbeteren. Zo moet de ondergrens voor de omvang van alle omgevingsdiensten worden verhoogd en moet meer prioriteit, capaciteit en inzet komen voor strafrechtelijke handhaving en vervolging, waarbij het takenpakket en financiering van omgevingsdiensten landelijk moet worden afgestemd. Verder worden omgevingsdiensten verplicht tot informatie-uitwisseling en tot investeren in kennisontwikkeling. Ook moet er rijkstoezicht komen op het functioneren van de omgevingsdiensten.

o Wat is uw visie op de voorgestelde maatregelen?

Het college heeft kennis genomen van het rapport en de daarin voorgestelde maatregelen. Het college schaart zich achter de reactie van de VNG op het rapport. De VNG onderstreept het belang van een gezonde en veilige leefomgeving, het rapport en de vele maatschappelijke opgaven en transitie in het fysieke domein tonen de noodzaak van doorontwikkeling van het VTH-stelsel. Tegelijkertijd plaatst zij een aantal kritische kanttekeningen bij het rapport en is het niet eens met alle voorgestelde maatregelen.

Voor de reactie van de VNG op het rapport verwijzen wij u naar de volgende website https://vng.nl/nieuws/adviezen-vth-stelsel-bieden-geen-verbetering?utm_medium=email. VNG heeft haar reactie verwerkt in een Position Paper. Hierin geeft de VNG de Kamercommissie het gemeentelijk standpunt mee.

De vragen spelen zowel op gemeentelijk, provinciaal als landelijk niveau. Samen met het IPO heeft de VNG vragen gesteld over het rapport aan de staatssecretaris. Het IPO (het Interprovinciaal Overleg) behartigt de gezamenlijke belangen van de provincies in 'Den Haag' en 'Brussel'. Voor de reactie van het IPO op het rapport verwijzen wij u naar de volgende website: <https://www.ipo.nl/actueel/stevig-rapport-van-aartsen-kan-een-impuls-geven-aan-toezicht/>

o Bent u in gesprek met de OMWB over de voorgestelde maatregelen?

Wij wachten op de kabinetsreactie die later volgt. Het ministerie van I&W heeft aangegeven dat zij de aanbevelingen van zowel de commissie van Aartsen als de Algemene Rekenkamer wil verwerken in een voorstel als voorbereiding voor een kabinetsreactie van het volgende kabinet. De uitkomsten hiervan zullen zeker worden besproken tijdens de AB vergaderingen van de OMWB.

o Welke uitdagingen ziet u in de aanpak milieucriminaliteit, verwevenheid milieuschade, gezondheidsschade, etc. in relatie tot het functioneren van OMWB?

De uitdaging is om zo integraal mogelijk en steeds meer verenigd met de OMWB en andere partners hierin op te trekken. Dit is een langdurig proces waarbij er altijd ruimte is voor verbetering. Hetgeen de OMWB onder andere met de gemeente Roosendaal naar streeft.

o Hoe zit het met het takenpakket van de OMWB? Is er bij de OMWB sprake van zogenaamde plustaken en gaan deze extra taken wel/niet ten koste van de basistaken, die wettelijk verplicht zijn?

De verplichte basistaken van de omgevingsdiensten zijn wettelijk vastgelegd. Daarnaast beleggen gemeenten extra taken bij de OMWB, zogenaamde verzoektaken (ook wel plustaken genoemd). Gemeenten hebben de keuze om deze extra taken al dan niet bij de omgevingsdienst te beleggen. Met de OMWB is afgesproken dat deze extra taken nooit ten koste mogen gaan van de uitvoering van de basistaken.

o Is er voldoende deskundigheid bij de OMWB om alle taken naar behoren uit te kunnen voeren en wordt er volgens u voldoende geïnvesteerd in kennisontwikkeling?

De OMWB is een van de grootste omgevingsdiensten. Het advies van de commissie Van Aartsen om op te schalen, om in voldoende mate te kunnen beschikken over gespecialiseerde technische en juridische kennis, is vooral gericht op de kleinere omgevingsdiensten. Bij de OMWB zijn kwaliteitscriteria opgesteld om de kwaliteit van de VTH-taakuitvoering te borgen. Deze criteria zijn bestuurlijk vastgesteld. De OMWB voldoet zowel als organisatie als bij alle medewerkers aan de gestelde criteria. Daarnaast wordt blijvend geïnvesteerd in kennisontwikkeling door opleiding, zowel in-company als individueel. Daarom kan gesteld worden dat er voldoende kennis aanwezig is bij de OMWB om de in de werkprogramma's opgedragen taken uit te voeren.

o Hoe verloopt de samenwerking tussen de OMWB en de GGD als het gaat om de aanpak van milieu-gerelateerde gezondheidsschade? Wie heeft de regie?

De GGD is een belangrijke samenwerkingspartner van de OMWB. Daar waar gezondheidsschade kan ontstaan door bedrijfsmatige activiteiten werkt de OMWB altijd samen met de GGD. Zeker in het kader van VTH onderwerpen kunnen er situaties aan het licht komen/constateringen gedaan worden waarbij de OMWB dan vervolgens de samenwerking zoeken met de GGD. En vice versa (bv recent het groot aantal legionella gevallen in Tilburg-Noord, waarna de OMWB een onderzoek is gestart naar de bron(nen) binnen haar bedrijven).

Vraag 2

Uit de reactie van de staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat op het onderzoek van de Algemene Rekenkamer, kan worden geconcludeerd dat de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) alsnog in 2021 wordt aangesloten op Inspectieweb. Hierbij is ook aangegeven dat per 1 januari 2022 elke omgevingsdienst voor de eigen aansluiting betaalt.

o Welke kosten brengt dit met zich mee?

De aansluiting op Inspectieweb milieu, oftewel het ervoor zorgen dat onze data naar de landelijke voorziening kan worden verstuurd, kost eenmalig €20.000. Daarnaast betaalt de OMWB €10.000 per jaar voor onderhoud en beheer.

o Is hier wel/niet al rekening mee gehouden in de OMWB-begroting 2022?

De kosten vallen binnen de begroting.

o In hoeverre speelt de in de inleiding geschetste belemmerende factor hier een rol? Is het beeld hoe de Roosendaalse BRZO-vestigingen door de jaren heen om zijn gegaan met milieuvoorschriften volgens u een valide beeld? Kunt u dit toelichten?

BRZO-vestigingen vallen onder het bevoegd gezag van de provincie. Ook al is de OMWB op dit moment nog niet aangesloten op Inspectieweb, ziet zij, in opdracht van de provincie, uiteraard wel toe op de naleving van de wet- en regelgeving waarvoor gedeputeerde staten van Noord-Brabant het bevoegde gezag zijn (met name Brzo en de Wabo). Dit maakt dat zij een valide beeld hebben van de naleving door deze bedrijven.

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,